

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: 2376 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO 157. — STEV. 157.

NEW YORK, MONDAY, JULY 7, 1919. — PONDELJEK, 7. JULIJA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

RDEČI TEROR V ITALIJI

V FLORENCI SO DVIGNILI ITALJANI RDEČO ZASTAVO. — SOVJETNA VLADA JE BILA VSTANOVLJENA TUDI V DRUGIH MESTIH. — VOJAKI NISO NUDILI NOBENEGA ODPORA LJUDSKO MNOŽICO V VITERBO SO SKUSALE ZAVZETI Z NASKOKOM OBČINSKO HIŠO. — VELIKI NEMIRI V JAKINU.

Florence, Italija, 5. julija. — (Poročilo Ass. Press.) — Rdeča zastava je bila dvignjena tukaj in rdeče zastave vihralo v številnih mestih, trgih in vaseh po celi Romagni.

Te zastave pričajo, da so zavzeli oblast krajevni sovjeti. V nekaterih teh krajih so te organizacije uveljavile pravila za pridobivanje in prodajanje živil ter tudi naložile stroge kazni, vse to pod avtoriteto zastave rdeče revolucije. Vse zaloge, ki so bile na razpolago v dotičnih prostorih, so padle v roko tem sovjetom in množici, ki stoji za njimi.

O številnih nadaljnjih izgredivih in neredih poročajo iz drugih mest, kjer je bilo prebivalstvo pogumno v obup vsled neznosnih življenjskih stroškov.

Najnovejša središča neredov sta Viterbo in Jakin (Ancona). V Viterbo so ljudske množice napadle in oropale vse prodajalne. Skušale so tudi zavzeti z naskokom občinsko hišo, kajti dolžile so župana, da ni odredil primernih določb za znižanje življenjskih stroškov.

V Jakinu je cela zaloga živil v rokah delavske zbornice. Vse zaplenjene zaloge so bile označene z napis: Rekvirirano ter na razpolago narodu. Čeprav je bilo mesto polno čet, niso ljudske množice našle noben odpor od strani vojaštva. Ljudske množice so razdravljale vojakom, katerim je dal narod na razpolago del rekviriranega vina.

Tukaj v Florenci so občinske in vojaške oblasti razdeljevale hrano za polovično ceno. Opaziti je bilo že nekaj zmešnjave in nereda, a se ni završil noben slučaj nasilja.

Včeraj so karabinerji streljali na množico ter ubili enega človeka. Dvajset so jih ranili. Kljub temu pa izgrediv niso pojenjani. Množice so pozneje pričele pleniti vse prodajalne brez razlike ter uničile vsako stvar, katere niso mogle odnesti. Ena cesta je bila naravnost preplavljena s petrolejem in gazolinom, vinom in oljnim oljem.

Kjerkoli zamorejo sovjeti izvajati svojo avtoriteto, prevažajo vse zaloge živil v posebne skladišča pod varstvom rdeče zastave. V to vrsto so sovjeti rekvirirali celo pocestne kare.

Denar, katerega so zaplenili ljudje, je prevzel v oskrbo delavski svet. Edine prodajalne, katere so respektirali izgredivniki, so bile one, ki so nosile naslov: — Ta prodajalna je na razpolago delavskemu svetu.

Delavski svet je očitno edina avtoriteta, katero vpoštevata narod in kojeva povelja uboga.

Avtomobili in vozovi, ki vozijo po cestah, morajo nositi znak: Cirkulacija dovoljena od delavskega sveta.

Občinske oblasti niso dosedaj vpriporile nobenega koraka, da bi nasprotovale poveljem delavskega sveta.

Vsi listi so prenehali izhajati radi stavke tiskarjev in tiskarjev. Prodaja časopisov iz drugih mest je prepovedana. Eden izmed manifestov, katerega je izdal delavski svet, oznanja, da bodo vsa živila, katere so prej prodajali za vladno določene cene odsedaj naprej za polovično ceno.

Vse ostalo blago, vključno zdravila, bo naprodaj za celih 70 odstotkov cene kot prej.

Neredi ki so se vršili v Bologni, so ponehali, kakorhitro so prišla v mesto živila. Vse gostilne so določile standard ceno za obede, ki stanejo od 55 centov do enega dolarja.

Prefekt v Bologni je zaplenil vsa živila ter izdal dekret, v katerem izjavlja, da zahtevajo skrajne potrebe skrajnih sredstev. Vojaški motorni vozovi so bili dani na razpolago delavskemu svetu v Bologni, da prevede na mestna tržišča blago, ki je bilo zaplenjeno v celotnem okraju.

Palermo, Italija, 5. julija. — Oblasti so aretirale tukaj 31 glavnih prodajalcev rib pod obtožbo, da hočejo izstradati narod. Aretacije so izvršile oblasti potem ko so ljudske množice vpriporile velike demonstracije proti njim.

MNENJE ITALJANSKIH LISTOV.

Italjanski listi izjavljajo, da so različne vstaje ekonomskega, ne pa političnega značaja. Nek list pravi naslednje:

Po našem mnenju so bile vstaje v Florenci in sosednjih provincah le lokalnega značaja, vsled česar niso resne. Vlada ima položaj dobro v rokah ter je treba razen tega še pomisliti, da je policija v severnem delu Italije zelo močna in da lahko premaga katerikoli slučaj.

Washington, D. C., 5. julija. — Italjansko poslanstvo ni dobilo dosedaj še nobenih uradnih poročil glede izgrediv v Florenci in sosednjih krajih. Zdar pa so uradniki poslanstva mnenja, da niso bili izgredivi tako resni in splošni kot kažejo to časniška poročila.

Tajnik italjskega poslanstva Gino Buti je rekel:

Naše informacije iz Italije tekom zadnjega tedna niso kazale nobenega znaka, da bi se neredi v gotovih krajih razširili preko majhnih cestnih neredov. Vsled tega ne moremo pripisovati nobene važnosti povestim o večerajšnjih izgredivih v Florenci z ozirom na dejstvo, da se je vršilo radeljevanje živil na skrajno sistematičen način.

Rim, Italija, 5. julija. — Časopisje pozivlja danes rimskega župana, naj ne čaka ponovitve izgrediv kot so se završili v Romagni in Florenci ter predlaga, naj se zmanjša cena za 50 odstotkov. Če bi proizvajalci ne hoteli slediti pozivu župana, naj bi se razveljavilo njihove licence ter konfisciralo blago.

"Tempo" pravi: Sedan je razmere so posledica skrajno bedastosti politike vlade tekom zadnjih štirih let na diplomatičnem, finančnem in ekonomskem polju. Posledica tega je, da so neredena vsa vprašanja glede teritorijev in ekonomije in da propada vsa industrijalna aktivnost italjskega naroda. Poleg finančnega propada pa je opaziti tudi skrajno skrajšanje vsake produkcije. Italija je danes na slabšem kot najbolj poražena država na svetu.

BOJAKI HAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA",
NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVI.

Eden najbolj predrznih zračnih akrobatov je gotovo poročnik Ormer Locklear. Njegovi poskusi so nadvse vratolomni. Pred kratkim je napravil sledeči poskus. S svojim tovarišem se je dvignil v zrakoplovu v zrak. Par jardov pod njim je plul drugi zrakoplov. Poročnik je skočil iz svojega zrakoplova na spodnjega. Skok mu se je popolnoma posrečil. Ostale slike nam kažejo, kako hodi po krilih in po krmilu. Pripomniti je treba, da sta ob času skoka vozila oba zrakoplova z veliko naglico.

BOKSANJE V TOLEDO

Willard, ki je nosil naslov svetovnega šampiona, je bil poražen po treh spopadih.

Toledo, Ohio, 5. julija. — Jack Dempsey se je izkazal kot največji boricelj v umetnosti boksanja, kajti boj je trajal le devet minut tekom katerega je bil poražen Jess Willard, svetovni dosednji šampion.

Podrobnosti tega boja ne bomo opisovali, kajti oni, katere zanimajo take stvari, so gotovo zadostno izvedeli iz listov o tem boju. Hočemo navesti le mnenje poročevalca newyorškega lista "The Tribune", ki pravi koncem svojega sporočila glede znamenitega boja naslednje:

— Dempsey je zapustil areno brez vsakega poškodovanja. Zadal je svoje živce ubijajoče udarce Willardu, še predno je imel Willard kako priliko preiskusiti moč svojih močnih dolgih rok.

Resnica je, da zna Dempsey udariti! Prav nič se ni čuditi, da so padli pod njegovimi udarci na tla številni močni boriceli. Ko je udaril Willarda, se je vsem zdelo kot da je udaril neki človek po drugim z mogočim in težkim klavdom. Willard se je gotovo zdelo, da udarja nanj živo jeklo. Padel je pred možem, ki mora biti v stanu udariti močnejše kot kateri drugi človek, katerega poznamo.

Vsled tega se umika Willard starosti osemindeset let iz arene ter zavzema njegovo mesto drugi šampion sveta. Dempsey je boksar — a ni boricelj. Stramotenje bi po mnenju za vsakega ameriškega vojaka, ki je nosil svoj telečnjak do frontnih črt, kjer se je izpostavil vsem nevarnostim boja. Noben tak ameriški vojak ne bo imenoval Dempseya boricela. Če bi bil v resnici boricelj, bi bil v vojaški obleki v starosti 22 let, ko ni imel nobene druge odgovornosti na svetu, kot to, da zavaruje svojo lastno kožo.

Vsled tega se ne smemo udajati nikakim iluzijam glede novega šampiona. On je naravnost čuden na pozornici ter eden največjih nabijalnih strojev kot jih je videl svet.

Kljub temu pa ni boricelj. Ne more se meriti s 50 milijoni mož, ki so riskirali ali bili pripravljene riskirati svoje življenje v mrzli preiskušnji mrzlega jekla ter padajočih granat za plačo šestih centov do enega dolarja na dan. Stramotenje bi bilo za vsakega mladega Amerikana, ki počiva danes od Flandrije, od Somme pa do Argona, če bi hoteli kronati Dempseya s latorikami bojne pogume.

POGODBA Z AVSTRIJO

Jutri bo predložena avstrijski delegaciji mirovna pogodba. — Vršilo se bo brez ceremonij.

Pariz, Francija, 6. julija. — (Poročilo Ass. Press.) — Kompletna avstrijska mirovna pogodba bo v torek predložena avstrijski mirovni delegaciji.

Vse besedilo dokumenta je sedaj v rokah tiskarja. Izročenje se bo izvršilo brez vsakih posebnih ceremonij.

Avstrijci bodo imeli deset dni časa, da preštudirajo točko o finančnih in ekonomskih zadevah, ter natančno določijo mej, ki jih prva kopija pogodbe ni vsebovala.

Zavezniki ne bodo sklepali miru s sedanjo ogrsko boljševiško vlado.

Pariz, Francija, 6. julija. — Velika petorica je začela razpravljati na kak način bi bilo mogoče pomagati Fincom na njihovim prodiranju proti Petrogradu. Finci so naprosili zaveznike za orožje in municijo.

Tudi admiral Kolčak je prosil takojšnje pomoči.

Prva ustmena p. gajanja z Nemci se bodo začela jutri popoldne ob petih v Trianon palači. Zavezniki reparaacijska komisija se bo namreč sestala z nemškimi finančnimi in ekonomskimi eksperti.

ABESINSKA ZASTAVA.

Washington, D. C., 6. julija. — Ta dan je vihrala tukaj v prvič abesinska zastava na čast abesinski delegaciji, ki je dospela sem, da formalno čestita ameriški vladi k zmagi.

Abesinska zastava je simbol dežele, katere zgodovina sega v davno preteklost slavne kraljeve iz Sabbe. Delegacija sestoji iz treh oseb.

Izgubil je priliko svojega lastnega življenja, da dokaže moč svoje lastne duše — a je kljub temu danes živa priča velike uspešnosti in moči, ki počiva v človeškem telesu.

VAŽNO POJASNILO GLEDE POTOVANJA.

Resnica je, da je sedaj mogoče potovati v staro domovino, toda potovanje je svezano s raznimi neprilikami in ne moremo nikomur svetovati podati se na pot že sedaj. Najde se pa mnogo takih ljudi, ki se ne ozirajo na neprilike in hočejo na vsak način že sedaj odpotovati; pripravljeni smo takim potagati in urediti vse potrebno za potovanje. Predvsem pa naj nam vsak piše za pojasnilo, na kak način je sedaj mogoče potovati v staro domovino.

TEVDEKA FRANK SAKSER
38 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Organizacija delavcev in Liga narodov

GLAVNI PREDSTAVITELJ AMERIŠKIH DELAVSKIH INTERESOV HOČE PRIDOBITI PRAVICO SKUPNEGA POGAJANJA POTOM FEDERACIJE PRAV KOT SI PRIDOBIVA KAPITAL SVOJE PREDNOSTI POTOM ORGANIZIRANEGA SKUPNEGA BOGASTVA. — POROČA FREDERICK LAWRENCE.

Predsednik Wilson je v svoji zadnji poslanici maja meseca razpravljal o bodočem razmerju med delom in kapitalom. Predsednik je izjavil naslednje:

— Predmet vseh reform te bistvene zadeve mora biti pristna demokratizacija industrije, temelječa na polnem priznanju pravice onih, ki delajo, katerega koli razreda, so kakaga organiziranega načina pri vsakem sklepu, ki se direktno tiče blagostanja delavcev, katero igrajo v industriji.

Liga narodov sprejema princip industrijalne demokracije na naslednji način:

Članek 389. — Mednarodna delavska konferenca naj bo sestavljena iz štirih zastopnikov vsakega člana. Dva taka člana naj bosta pooblaščenca vlade, dva pa pooblaščenca delodajalcev in delavcev.

Člani imajo pravico imenovati nevladne delegate ter svetovati v polnem soglasju z industrijalnimi organizacijami, ki predstavljajo delodajalce ali delavce v vsaki deželi.

Leta 1918 je ameriška delavska federacija oficijelno priznala ta princip z naslednjim ugotovitvijo:

Vsak dan gradimo hišo dela za jutri. Če bo ta zgradba prestala preiskušnjo, je vprašanje tega, če bo zgrajena na pravih principih na poštenosti in demokraciji v odnosih med ljudmi.

Na veliki konvenciji v Atlantic City, ki se je vršila pred par tedni, je ameriška delavska federacija zavrgla načrt industrijalne demokracije, katerega so predložili številni radikali v tej organizaciji.

Vsled tega so nastala naslednja vprašanja: Kaj predstavlja industrijalno demokracijo s stališča predsednika, s stališča ameriške delavske federacije ter sestaviteljev dogovora glede Lige narodov?

V čem se razlikuje njih formula od načrta ameriške delavske stranke?

Gompers, predsednik federacije, je pojasnil celo razliko takole:

Osnovna razlika je ta, da načrt ameriških delodajalcev ne priznava pravice organiziranega dela, da bi zastopalo uslužbenec, dočim je načrt, katerega so zagovarjale mednarodne delavske organizacije v Parizu in ki je bil tudi vtelesen v pogodbo glede Lige narodov, priznava delavskim organizacijam pravico, da predstavljajo avtoritativno mnenje delavcev vsake posamezne dežele.

BIVŠI KRONPRINC NOČE PRED SODIŠČE.

Amsterdam Nizozemsko, 6. julija. — Če hočejo zavezniki, dobe lahko moje truplo, živega me pa ne bodo dobili. Jaz sam bom odločeval o mojem življenju in smrti.

POŠTNI IN DENARNI PROMET Z NAŠO STARO DOMOVINO JE SEDAJ ZOPET POPOLNOMA ODPRT.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in se lanjim razmeram primerno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake moremo zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Po sledečih cenah pošiljamo sedaj denar v staro domovino:
100 kron. ... \$ 6.00
200 kron. ... \$ 12.00
500 kron. ... \$ 29.00
1000 kron. ... \$ 57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljene napraviti še nižjo ceno po pismenem dogovoru.

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TEVDEKA FRANK SAKSER
38 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

IZGREDI V BUDIMPEŠTI

Veliko ljudi je bilo ubitih tekom izgrediv. — Bela Kun je po eksekuciji štiridesetih avstrijskih dijakov izjavil, da ima pravico do sule.

Dunaj, Avstrija, 6. julija. — (Poročilo Ass. Press.) — Soglasno z zakasnjeno brzojavko, ki je dospela semkaj iz Budimpešte, je odredila madžarska sovjetska vlada usmrčenje štiridesetih dijakov budimpeške vojaške akademije in treh častnikov in sicer kot represalijo proti anti-komunistom, ki so se skušali polastiti pošte in brzojava teh obstreljevali sovjetski glavni stan.

Bela Kun, načelnik sovjetske vlade, je izdal proklamacijo, v kateri pravi, da niso znali ljudje ceniti milega postopanja preteklih treh mesecev in da bo od sedaj naprej tekla kri, če bo potreba, da se zagotovi varnost proletarijata.

Tekom neredov je bilo ubitih in ranjenih dosti ljudi in oblasti so aretirale na stotine proti revolucionarjev.

Neredi so se pričeli dne 24. junija. Trije monitorji v Donavi, kojih častniki so pomagali protirevolucionarjem, so obstreljevali sovjetski glavni stan.

Štirideset mladičev vojaške akademije, ki so imeli zasedeno centralno brzojavno postajo, so se vdalo vladnim četam, ker ni prišlo nobene pomoči. Vsi so bili obešeni.

Velikanske vislice so bile zgrajene na Košutovi cesti v ta namen.

Italjanski podpolkovnik Romanelli, edini zavezniški častnik v mestu, je pisal Beli Kun, da zavezniki ne bodo trpeli brezobzirnosti proti taleem ali protiboljševiškim jeitnikom.

Kun je odgovoril, da sovjet ne more dovoliti vmešavanja v notranje zadeve Madžarske. Romanelli je protestiral proti obešenju kadetov, a ni bil v stanu rešiti mladičev.

POTRES.

Washington, D. C., 6. julija. — Sizmograf na Georgetown univerzi je zaznamoval močan potres, ki se je vršil v oddaljenosti 2,300 milj. Sunki so trajali od treh do štirih popoldne.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in se lanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je zasedeno po italjanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake moremo zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir \$ 7.30
100 lir \$ 14.00
500 lir \$ 69.00
1000 lir \$ 137.00

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TEVDEKA FRANK SAKSER,
32 Cortlandt St., New York, N. Y.

POŠILJAMO DENAR NA KRAJNSKO, ŠTAJERSKO, HRVATSKO, V SLAVONIJO, BOSNO IN HERCEGOVINO POPOLNOMA ZANESLJIVO IN SE LANJIM RAZMERAM PRIMERNO TUDI HITRO.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake moremo zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

Po sledečih cenah pošiljamo sedaj denar v staro domovino:
100 kron. ... \$ 6.00
200 kron. ... \$ 12.00
500 kron. ... \$ 29.00
1000 kron. ... \$ 57.00

Za pošiljanje velikih zneskov smo pripravljene napraviti še nižjo ceno po pismenem dogovoru.

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TEVDEKA FRANK SAKSER,
38 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

STRAHOVALCI DVEH KRON

EGODOVINSKA POVEST.

SPISAL FRANJO LIPIČ

XXXVIII.

Sakupit ču Turke katalane, Oružat ču tanene galije, Brže šajke, od boja diemije, Uratit ču rano prija zore, Zavest ču se uza sinje more, Svogit ču Kotor i Korčulu i bijala Barbarigu Kulu, Porobit ču po moru otoke, Razorit ču palače visoke, Od Kotora do bih Metaka, Pohvat ču dosta divojaka, Razorit ču erke i oltare, Sagradit ču visoke munare, I džamije krajem Dalmacije, Gdi ču klanjat odže i adžije, Hrv. narodna.

Ribiški čolni z beguni in begunkami so pluli kar možno daleč od brega, da bi jih s kopna ne mogla doseči nobena krogla. Plahost je bila ved med ljudmi tako velika, da Asunta dolgo časa ni mogla ničesar izvedeti, ne kako je prišel kralj Gjačić v te kraje, niti kako je prišlo do boja med pirati ter med Turki. Vpraševati se Asunta ni upala, saj bi se bila s tem izdala, da ji je kraj neznan in da so ji neznan ljudje. Zato je molče sedela na dnu čolna, a pazila je skrbno na vse njih govorjenje ter si skušala napraviti iz ujetih besedi nekako sliko dogodkov tega dne.

Izvedela je, da so piratje sklenili novo zvezo z Benečani ter da se pripravljajo naskočiti Turke na morju in na kopnem. Kralj Gjačić je medtem, ko so se zbirale piratske ladje, prišel pred Famagusto, da zbere kar mogoče moretvo za boj in da sprejme svojega sina, ki ga imajo Benečani v rokah. Ta dan je s svojimi ljudmi pregledoval ozemlje, da določi, od kod naj piratje planejo nad turško armado, oblegajočo Famagusto. Nesrečen slučaj je nanesel, da so nekateri njegovi ljudje padli v roke turškim vojakom in mu najbrž izdali, kaj se pripravljajo in da jim stoji na čelu grozni strahovalec Turkov, piratski kralj Gjačić. Turki so se takoj v veliki stevihi zapodili za pirati ter jih pogurali v beg. Uzgali so drugje največje piratsko vas, ležečo blizu Famaguste, in gotovo bodo poklali vse, ki jim pridejo pod meč.

S kopnega je dorelo na morje polanek pusk. Strelji so se čuli zdaj od te, zdaj od druge strani, kar je pričalo, da je turško vojaštvo preplavilo vso pokrajino. Tudi na begune v ribiških čolnih so začeli streljati Turki, čim so prišli na morsk breg, a na srečo ni zadela nobena krogla, ker so bili čolni dosti oddaljeni od morja.

Ko se je v turškem taborn vsled izdajstva slučajno ujetega pirata izvedelo, da se mudi v bližini Famaguste piratski kralj Gjačić ter da čira moštvo za napad na Turke, s poveljniki takoj odredili, kar je bilo treba, da bi onemogočili ta napad. Strah Turkov pred Armnim in hebrim piratskim kraljem je bil velik in resničen, saj je odvil Gjačić pri vsaki priliki med Turki kakor besen volk med ovci. Turki suhan je bil že mnogokrat obljubil, da Gjačićevo glavo na tisoče cekinov. Njegov cilj, da je vzplamtel ves turški tabor, ko je izvedel, da je Gjačić pred Famagusto in da hoče oblegati Benečano priti na pomoč. Vse tisoč meč je bilo odpostavljen, da razžano Gjačićevo četo, dosti je bila še majhna in da uničijo vse vasi, kjer imajo piratje svoja zavetišča in skrovišča.

Gjačić je moral bežati. Prestal je bil njegova četa, da bi se bila mogla Turkom ustaviti. Bežal je s svojimi ljudmi v gore in tam, kjer se je četa razkropila. Nekaj ljudi so Turki pač ujeli, Gjačić sam jim je srečno utekel. Mustafa paša je seveda takoj uratit, da pripravijo Gjačić na njegovo armado le, da bi s svojimi ljudmi toliko laglje napad turško brodoge, ležečo pred Famagusto. Slutili so, da bi med

na največjem bojem na kopnem naskočil Gjačić s svojimi ljudmi presenetil turško brodoge in zato je o vsem tem takoj obvestil admirala Piali pašo, zapovednika turškega brodoge.

Piali paša je nemudoma zaukazal najstrožje nadziranje morja, la bi se piratske ladje ne moge približati njegovemu brodogu. Predvsem mu je bilo na tem, da bi Gjačić ne mogel zapustiti otoka. Vedel je, da tudi najštevilnejše piratske brodoge ne bi postale nevarno turškim ladjam, dokler ni pod vodstvom kralja Gjačića.

Vse je treba storiti, da se Gjačić ne bo mogel združiti s svojimi brodogi, si je rekel Piali paša in zaukazal je natančno nadzorstvo vsega obrežja.

Noben čoln ne sme več od ciperskega brega, se je glasil njegov ukaz in takoj je razposlal častno število matih ladij, da bi nadzirale vse obrežje.

Na tisto stran obrežja, kjer je turško vojaštvo zasledovalo Gjačića in njegovo četo, se je peljal Piali paša sam z več ladjami. Že od daleč je zagledal na morju zabojce se čolne z beguni ter hitro zaukazal, da jih je prijeti.

Gotovo so to sami piratje in njih ženstvo, je rekel Piali paša svojemu pobočniku, morda se krovne svoje ladje čolne z beguni. Dobro je, da je toliko žensk vmes. Od teh se lažje kaj izve, kakor od piratov samih.

Turške ladje so razpele svoja jadra in švigale čez morje. Zanjelo čolne od treh strani, tako da ni mogel nebešen uteči. Na to tudi nihče ni mislil. Ko so ljudje v čolnih zagledali turške ladje, prešinil jih je nepopisen strah. Naprej niso mogli, nazaj na obrežje niso smeli. Nikjer nobenega izhoda, izključena vsaka rešitev. Obap je prevzel te ljudi ter jih otupil. Samo nekateri najpogumnejši so poskakali v morje in plavalji proti čoln, upajoč, da morda vendar izkanejo kraj, kjer bi mogli stopiti na kopno, drugi so v blažnem trepetu, čakali, kaj se zgodi z njimi.

Turške vojni ladje so ribiške čolne kaj hitro segnale skupaj. Vojaki so se pustili v te čolne in začeli spravljati begune na admiralske ladje. Piali paša je hotel begune sam zaslislati ter se je začel, da lo postopal neumljeno z vsakim, kdo ne bo odkril vsega povedal, kar ve o Gjačiću.

Star račun imam z razbojniškim kraljem, je Piali paša pripovedoval svojemu pobočniku. Leto dni je že tega, kar me je njegov sin obstrlel, ko sem na otoku Avgonu pomagal oteti odlično damo iz piratske sužnosti. Takrat sem prisegel, da uničim oba Gjačića. Zdalj imam upanje, da mi pride kralj Gjačić v reke. Srečen bom, ko se to zgodi, in dan, ko bo piratski kralj visel na jamboru moje ladje, to eden najlepših dni mojega življenja.

Vojaštvo je seveda le počasi spravljalo begune in begunke na vojno ladjo admirala. Signala jim je vse na zadnji konec ladje in potem je hitel kapitan sporočiti admiralu, da lahko začne z zaslizavanjem.

Piali paša je bil hitro na mesini. Njegovi temnozračni pogledi, pred katerimi so se tresli sovražniki in lastni vojaki, so švigali čez zbežano množico.

Prilagodite vojake, je Piali paša ukazal kapitanu. Kdor ne bo po pravici in resnici odgovorjal, tega naj zvežejo in ga vržejo v morje.

Množica je zatrepetala, ali veliki gozdnim besedam Piali paše se je začela iz množice privrati stara, slaba oblečena ciganka. Ko se je prečila v ospredje, jo je v bližini stopil vojak surovo pahnil nazaj.

Pustite me pred poveljnika! je zaklicala ženska. Govoriti moram z njim.

Piali paša se je ozrl na to stran in oblik se je prikazal na njegovem čelu.

Če se stara ciganka še enkrat gane, vrzite jo v morje! je zaukazal z jeznim glasom.

Vse to se je govorilo v grškem jeziku, a zdaj je domnevana ciganka, ne meneč se za vojaštvo, zaklicala v italjanskem jeziku: — Ekscelexena, poslušajte me, jaz nisem ciganka, jaz sem vojvodinja Asunta Dal Ferro. Padite usmiljeni in poslušajte me!

Piali paša je v prvem trenutku menil, da ima pred seboj blazno žensko, a glas se mu je zdel znan in zato je stopil bliže.

Zdaj me seveda ne morete spoznati, je rekla Asunta, zakaj namazala sem si obraz s pepelom, da bi bila varna med temi ljudmi. Ali mislim, da me boste pozneje spoznali in da me še niste poznavali.

Piali paša se vedno ni bil gotov, imni-li res pred seboj vojvodinjo Asunto, a bolj ko je ogledoval ta obraz, bolj znane so se mu zdale te poteze. Asunta pa je bila v strahu, da jo je Piali paša pozabil in zato je hitela vzbuditi njegov spomin.

Saj ni mogoče, da ste popolnoma pozabili name. Resili ste me s pomočjo kapitana Desautica iz Gjačićeve rok. Se kri ste zame privali.

Zdaj ni Piali paša nič več dvomil, da ima pred seboj res vojvodinjo Asunto. Obenem pa ga je obšlo globoko sočutje z vojvodinjo. Obe roki ji je dal in s toplim glasom je vzklilil: — Sirota uboga, kaj se je moralo zgoditi, da ste prišli v tak položaj? Toda — kaj vas sprašujem. Hitro v moje kajuto, da se vsaj osušite. Za govorjenje bo pozneje časa dosti.

Držeč vojvodinjo za roko, jo je admiral peljal v svojo kajuto. Strme so beguni in begunke gledali ta prizor, ne vedoč, kako bi si ga tolažili. Šele zdaj so se zavedli ti ljudje, da nihče ne pozna te "stare ciganke", da nihče ne ve, ne kda da je, ne odkod da je, vendar pa so vsi slutili, da zna biti izredna prijateljica admirala Piali in s tujo žensko zanje velike koristi.

Nekaj vojakov naj se nemudoma pelje na breg in naj tam poskrbi ženskim oblek, seveda gosposkih, je ukazal Piali paša, ko je bil odpravil Asunto v svojo kajuto. Ta dama, je rekel svojemu nad vse začudenim oficirjem, je moja znanca, vojvodinja Asunta Dal Ferro. Kako je prišla do tega, da se je preoblekla za ciganko, tega še sam ne vem.

Vojaki so hitro poskakali v ribiške čolne in veslali proti bregu. Piali paša jim je bil za vsako primerno obleko obljubil cekin, kar jih je tako vzbudilo, da so napeli vse moči, samo da čim prej izpolnijo zapovednikovo željo. O krog Famaguste je bilo dovolj gradivcev, katerih prebivalci so bili pobegnili prer turško armado, in vojaki so iz skušeje vedeli, da je v takih, v naglici zapuščenih gradovih dobiti sicer malo zlata, zato pa toliko več ženskih oblačil.

Ko se se vojaki vrnili čez nekaj ur, so imeli na čolnih zložene cele skladovnice vsakovrstnih oblačil, pričujočih, da so vojaki temeljito izpraznili vse hiše, katerih so se lotili.

(Prejeto)

Iz Jugoslavije

(Tisk. urad S. M. Z.)

Iz Jugoslavije od 8. junija.

Gozdni čuvaji sluge. Načrt. naredbe, po kateri se uvrščajo gozdni čuvaji med sluge, je država vladno odobrila.

Vojna odškodnina Državi SHS. Naša mirovna delegacija zahteva za Srbijo 15 milijard vojne odškodnine.

BOJANI NAPOČUJE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V DR. DEJAVI.

Moji doživljaji v turškem cesarstvu

Piše kapitan Alan Bott.

V isti bolnici, v kateri sem bil jaz sam, je bilo sedem angleških častnikov, ki so vsi hlinili različne bolezni ter čakali na priliko, da pobegnejo ali da jih pošljejo izven dežele. Turki zdravniki niso posebno brihni in tako mi je bilo mogoče ostati v bolnici celih sedem tednov. Bivanje v Carigradu pa mi ni zadostovalo. Hotel sem hoditi prosto po mestu ter obiskati nekatere ljudi, kojih naslove sem dobil. Nekega dne, ko sem govoril s prvim zdravnikom, je dal slednji izraza svojemu občudovanju do Lloyd George-a. Jaz sem povsem malomarno in kot slučajno izjavil, da je Lloyd George moj stric (kar pa ni res). Se isti dan je predstavil glavni zdravnik več oseb temu nečaku Lloyd George-a ter me odvedel pozneje večkrat v mesto. Vozila sva se tudi po Bosporu.

Pozneje sem pregovoril zdravnika, da me je pustil samega na cesto, seveda v spremstvu turškega stražnika, ki mi je sledil za petami. Na ta način mi je bilo mogoče sestati se z ljudmi, katerih sem želel videti. Obiskal sem nekega grškega kavararja, ki je vzel moje pisma in z njegovim posredovanjem sem se seznanil tudi z nekim angleškim civilistom, ki je prišel ter izmenjal moje čke v vršeli več tisoč dolarjev. Na ta način sva se jaz in kapitan White dogovorila s strojnikom nekega ruskega tovornega parnika, ko je ležal zasidran v Bosporu, nasproti palači suhana, da naju prepelje preko Črnega morja v Odeso.

V istem času je videl neki turški špijon kapitana White in mene, ko sva obiskala enega najinih povodobilnih prijateljev, dočim je ostal podkupljeni stražnik izven hiše. Radi tega so naju naslednjega jutra vzeli iz bolnice ter poslali v jetniško taborišče v Psamantia. Par dni pozneje so nam povedali, da naju bodo poslali nazaj v Malo Azijo in vsled tega je bilo treba hitro delati. Jutro 22. avgusta sva določila za beg ter odšla s stražo v Carigrad pod pretvezo, da hočeva obiskati nekega dentista.

Božja previdnost je hotela, da je trčil vlak, v katerem sva se vozila, z nekim drugim. Poslužila sva se nastale zmešnjave ter skočila iz voza.

Ob vznožju železniškega nasipa sem se izpodrlnil ter padel. Neki stražnik je skočil name in zopet sem bil ujet. Whitu se je medtem posrečilo pobegniti. Skril se je za neka vrata in stražniki, ki so hoteli za njim, so mislili, da je letel naprej ter ga tako izgrešili. Na srečo so bili prebivalci Grki ter pojasnili orožniku, da sem nemški prijazen zaveznikom. Neka Grkinja je imela skritega skozi tri ure in od nje je tudi kupil friure in vrhno suknjo. Tako preoblečen kot Turk je srečno dospel v skrovišče, ki je bilo določeno za naju oba.

Medtem pa so odvedli mene na bližnjo policijsko postajo. Vse Turke je mogoče podkupiti in vsled tega sem ponudil obena yojekoma petdeset dolarjev, če bi izpovedala, da jaz sam nisem hotel pobegniti in da sem bil le navzoč, ko je skočil moj tovariš iz vlaka. To sta z veseljem storila. Na policiji so me natančno preiskali, ne da bi našli kaj obtoževalnega pri meni, kajti denar sem imel varno vti.

Naslednjega dne so turške oblasti radi bega White poslale v notranjost Anatolije vse angleške častnike in vojake, ki so se nahajali v Carigradu in okolici. Korakali smo po cestah do mostov preko Zlatega Roga, nakar so nas naložili na prevozni čoln, da nas odvedejo na azijsko stran.

Bil sem ves obupan, kajti v približno petih minutah bi izgnila zadnja prilika za beg. Obrnil sem se kot slučajno naokoli ter videl odprta vrata neke grške kavarne. Notri je bila neka grška natakarica, ki se je smehljala. Skočil sem v kavnoro ter prosil natakarico, naj me zakrije s svojim telesom. Par minut pozneje mi je povedala, da je polje čisto in tako sem stopil zopet iz kavarne. Kazal nisem nobene posebnosti, naglice ter zapazil v svoje veliko veselje, da mi nihče ne sledi. Izginit sem v mestu.

Dogovorjeno mesto za skrivališče je bila neka nemška pivarna v veliki ulici Galata. Stopil sem v pivarno, sedel, naročil čašo piva ter čakal. Ostal sem nad eno uro ter izpil tri nadaljne čaše piva, a mož, katerega sem pričakoval, ni prišel. Gospodar pivarne je bila velikanska in debela Nenuka, ki je prišla k moji mizi ter pričela govoriti z menoj v nemškem jeziku.

— Izgledate zelo vroči? — je rekla. — Ali ste tekli?

— Ne, gospa. Hodil sem po solneču. Zelo močno je danes.

Stavila je še nadaljna vprašanja in čeprav sem znal nemški povsem gladko, sem se vendar bal, da bi se izdal. Konečno je bila napetost zame prevelika in odšel sem ven na cesto.

Vedel sem, da bo stikala policija po celem mestu za menoj. Vsed tega sem prišel na misel, da bi bilo zame veliko boljše, če bi se nahajal na vodi in ne na kopnem. Šel sem nazaj k mostu ter hotel najeti čoln, s katerim bi se vozil po Bosporu. V svojo veliko grozo pa sem spoznal ob mostu svoja dva prejšnja stražnika, ki sta bila poslana za menoj. Šel sem za njima neopažen v sadni bazar v Galati.

Ker sem bil edini človek v bazaru, ki je nosil evropski klobuk, sem seveda vzbudil precej pozornosti. Neki turški orožnik se me je približal ter zahteval od mene "Vesiko". Vesika je turški potni list ali izkaznica, s katero mora biti v Turčiji opremljen vsak človek. Jaz seveda nisem imel nobene izkaznice ter rekel orožniku: — Jaz sem Hans Fichter, nadporočnik pri nemškem aviačnem zboru. S številnimi besedami sem pojasnil orožniku, da sem nemški častnik in da bi prišel orožnik v resne zadrege, ker si je drznil ustaviti nemškega častnika. Orožnik je vzel mojo sliko, katero sem mu izročil in ki je bila opremljena z mojim podpisom. Ozrl se je nanjo dvomljivo ter jo nato vročil nekemu v bližini stojecemu, ki je znal čitati nemški. Podpis je bil po njegovem mnenju pristen in orožnik mi je vrnil sliko obenem s pokloni in opravičevanji, da si je drznil nadlegovati nemškega častnika.

Pol ure pozneje se mi je posrečilo priti na ruski parnik, ki je bil namenjen v Odeso in na krovu parnika sem preživel noč. Naslednji dan sem se preoblekel v ruskega mornarja in prvi stroj-

nik me je povedel v delavnico za tesarje, kjer je bil že skrit kapitan White.

Parnik je bil zadržan ob Bosporu za nadaljne štiri tedne, tekom katerih sem se seznanil s številnimi angleškimi begunci, ki so živeli v Carigradu. Posestnik že omejene grške kavarne me je odvedel v neko majhno restavracijo z izjavo, da me hoče predstaviti neki dami. Ta dama pa ni bila nihče drugi kot moj stari prijatelj, kapitan Yeats-Brown, angleški kavalerijski častnik, ki je ušel en mesec pred menoj. Preoblečen v dekle, — ki je poleg tega izgledala zelo dobro, — je živel ta drzni častnik deset tednov v Carigradu ter prišel v stik s številnimi turškimi politiki, ki so bili proti-nemški ter kovali zarote proti mladoturški vladi.

V Turčiji je vse mogoče doseči s pomočjo grafta in tako smo hoteli begunci in oproščeni jejniki po cestah Carigrada. Nikdar ne bom pozabil na one dni, katere sem preživel v sovražnem glavnem mestu. Vsak izmed nas je imel svoje posebne prijatelje, ki so prevzeli nevarno nalogo izmenjavanja naših čekov. Ker nismo imeli čekovnih knjižic, je moral vsiiti navadni papir za čke. Potikali smo se po majhnih kavarnah ter restavracijah ter porabili skoraj ves svoj čas za širjenje proti-nemške in pro-zavezniške propagande. Kovali smo različne načrte, kako priti na varno, med drugim tudi potovanje v Odeso in od tam v Macedonijo, kjer bi se zopet lahko pridružili angleškim silam. To se je meni in kapitanu White dejanski posrečilo. Drugi pa so bili manj srečni ter morali ostati v Carigradu še naprej.

Med njimi je bil tudi polkovnik Z., ki je pričel pisati proti-nemške proklamacije ter jih deliti med turške vojake. Spisal je tudi pismo na vse turške armadne poveljnike, katerim je svetoval, naj odpovedo pokorščino, dokler ne bo imenovano novo ministrstvo.

Turško nemški poraz v Palestini, zmage Allenby-a ter dezertacija Bolgarske, pa so imele za posledico, da se je izpremenil celi položaj. Bolj kot kedaj preje so postali angleški častniki drzni ter pričeli v veliko večji meri delovati za stvar zaveznikov. Imena teh ni mogoče za sedaj še priobčiti, kajti znalo bi jim to škodovati.

Tako je prišel padece turškega cesarstva ter s tem tudi padece polumeseca nad Štambulom ter padla vlada nad krščanskimi narodi. Kmalu bo polumesec za vedno zasel in kmalu bo angleška zastava zopet zavihrala na streh angleškega zavihanstva. Pera, od Evropejcev, obljubljeni del Carigrada, bo postal središče novega življenja kot si ga nikdo ni drznil pričakovati tako v kratkem času.

R-34 v Ameriki

Velikanski angleški vodilni balon je dospel včeraj ob devetih zjutraj v Ameriko.

Prekoeanski polet velikanskega angleškega vodilnega balona se je popolnoma posrečil. Škotske obali do letišča pri Mineoli, L. I. je potreboval ravno štiri dni, 12 ur in 12 minut.

Proti koncu mu je začelo zmanjkovati gazolina in če bi ne bilo slučajno ugodnega vetra, bi se polet nesrečno končal.

Ko se je spustil na zemljo, je imel manj kot sto galon gazolina. Vozil je s hitrostjo 50 milj na uro. Poveljnik posadke, major G. H. Scott je rekel, da se bo podal nazaj proti Škotski v terek eno uro pred mrakom ter upa napraviti povratno potovanje v sedemdesetih urah.

Poznejša poročila pravijo, da da bo ostal še par dni v Ameriki, ker je treba pri strojih popravila. Potovanje je bilo v splošnem prijetno. Samo ko so se bližali obali, so zaradi večje varnosti poklicali na pomoč nekaj ameriških ladij, ki pa niso stopile v akcijo.

Razdalja med škotsko obaljo in Mineolo znaša 3200 milj.

Kajzerju se baje blede

Njegovi prijatelji in sorodniki hočejo namesto njega stopiti pred sodišče. — Prave govorice.

Washington, D. C., 6. julija. — Veliko kajzerjevih prijateljev in sorodnikov je naprosilo zavezni-

ke, naj ne sodijo kajzerja, pač pa nje, češ, da sprejemajo nase vso odgovornost.

Ta naglica in ta pripravljenost sta dali v diplomatičnih krogih povod govorici, da kajzer ni pri zdravi pameti.

Namesto njega hočejo pred sodišče Bethmann-Hollweg, bivši nemški kancler; general Hindenburg ter pet sinov bivšega kajzerja.

Razni poročevalci pravijo, da sta bivši kajzer in njegova žena v gradu Amerongen pri najboljšem zdravju. Ker pa neprestano žaga ter je podrl že več tisoč dreves, sumijo nekateri, da ne more biti pri čisti pameti.

Če je res blazen, ni to prvi slučaj v rodbini Hohenzollerncev.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50 za četrt leta \$1.25.

Vsak zastopnik izna potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojam kot priporočilo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andolssek in Frank Skrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janes in A. Kochevar, Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely, Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Clinton, Ind.: Lambert Bolskar, Chicago, Ill.: Jos. Hostič, Jos. Blah Jos. Beveč in John Zalest.

Juliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zalest.

Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin, La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingston, Ill.: Mich. Clarr, North Chicago, Ill. in okolica: Ant. Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černa, Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek, Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic.

Frontenac, Kans.: Rok Firm, Ringo, Kans.: Mike Pencil.

Kittziller, Md. in okolica: Frank Vodepivec.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Šobe in Pavel Shaltz.

Detroit, Mich.: Paul Bartel, Aurora, Minn.: L. Perušek.

Chisholm, Minn.: Frank Gorže, Jan Petrich.

Ely, Minn. in okolica: Frank Gouž, Jos. J. Peshel in Anton Poljanec.

Evelich, Minn.: Louis Gorže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel, Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich, St. Louis, Mo.: Mike Grablan.

Great Falls, Mont.: Math. Urli, Klein, Mont.: Gregor Zobeč.

Govanda, N. Y.: Karl Sterniša, Little Falls, N. Y.: Frank Masle.

Barberton, O. in okolica: Frank Polje in Alb. Poljanec.

Collinswood, O.: Math. Slapnik, Cleveland, O.: Frank Sakcer, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Louis Balant, J. Kums in M. Ostaneč.

Niles, O.: Frank Kogovšek, Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Ore.: M. Justin, Allegheny, Pa.: M. Ejarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše, Besemer, Pa.: Louis Hribar.

Broughon, Pa. in okolica: Anton Ipayec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakč, Vid Rovaneč.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov.

Dunlo, Pa.: Joe Oshaben, Export, Pa.: Louis Supančič.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin in Fr. Leben.

Farrell, Pa.: Ant. Valentinčič, Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Imperial, Pa.: Val. Peternel, br. 172, Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Orolnik.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demlar, Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Buttsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakohlich, Z. Jakše, Klarich Mat in I. Magister.

Raphton, Pa. in okolica: Martin Koroschetz.

Reading, Pa. in okolica: J. Pezdire, South Bethlehem, Pa.: Jernej Koprivšek.

Southview, Pa.: Fr. Stalner, Steelton, Pa.: Anton Hron.

Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer.

West Newton, Pa.: Josip Jovan, Willock, Pa.: J. Peternel.

M

IZ NIŽIN PARIZA

(LA JUNGLE DE PARIS)

Francoski spisal Jean Rambeau

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

ALI STE BOLNI?

Ako imate kakšne bolezni, ne glede na to, kako dolgo in ne oziraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Oddaljenje ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specialist za bolezni in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-žarke, s katerimi moram videti skoraj vse kakor skoki stekla. Imam svojo lastno lekarno v kateri se nahajajo vse vrste domačih in importiranih zdravil. Ne bodite boječi in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov slovit 606 za krvne bolezni in zdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravim sem ti soče sluznice orelabosti, kožne bolezni revmatizem, žolčne in jetrne bolezni, arbenje mozole in vse kronične bolezni.

ZMERNE CENE.

Prof. Dr. H. G. BAER,

311 Smithfield St.

nasproti pošte

VAŽNO. — Odreži to in prenesi a seboj.

Pittsburgh, Pa.

rad ljubike. Deanski pa smo si tako tuji kot največji tuji in njih pagnjenje do mene ni prav nič večje kot moje do njih. Rečem vam, da sem že večkrat mislila na to, da se poročim s človekom, ki mi bo najbolj nesimpatičen, samo da se oprostim nadgospodstva teh ljudi. Ker pa sem sedaj našla moža, ki v polni meri odgovarja mojim idealom, — ki bi mogel biti moja opora....

— Josette — je vzklila Mirambeau, v nekakem navalu velikodušnosti. Hotel je s tem obuditi v njej mnenje, da ima sree iz kamena.

— Če bi le ne bilo teh milijonov! — pe vzdihnil. — Ti nesrečni milijoni!

Na njegovem licu je ležal izraz zaničevanja in studa, kot da vidi plezati polža preko rože.

— Če so vam torej ti milijoni tako strašni, — je vzklila Josette, — potem lahko tudi izginejo.

(Dalje prihodnjic.)

Važno za matere!

Dognalo se je, da od vsakih 100 otrok, ki jih matere ne morejo dojeti in dobivajo mleko iz stekleničice, 25 pomira v prvem letu svojega življenja. Zato je United States Public Health Service izdal jako primerno navodilo za matere in dojkice glede umetnega dojenja, upajoč, da reši s tem življenje marsikaterega deteta, ki bi se drugače pogubilo vsled nemarnosti ali nevednosti.

Ako je zdravnik mnenja, da mati sama ne more dojeti, tedaj je kravje mleko najboljšo (ni treba ravno najbolj mastno) mleko.

Kjerkoli je to mogoče, naj se kupuje ono mleko, ki je bilo preiskano in potrjeno kot primerno za dojenje, tako zv. "certified milk". Drugače naj se dobiva prevreto mleko (pasteurized milk) ali pa najbolj čisto mleko v zaprtih steklenicah, ki se lahko pasteurizira doma.

Mleko v odprtih posodah ali pa tako mleko, ki ga točijo v steklenice v sami prodajalni, utegne prav lahko biti okuženo, tudi če lepo izgleda in ima dober okus.

Ako mleko ni niti potrjeno niti pasteurizirano, je velika nevarnost, da se nahajajo v njem bakteriji za razne kužne bolezni, kakor tuberkuloza, tonsilitis, škrlatica, difterija itd.

Pasteurizira se mleko prav lahko tudi doma. In to na sledeči način:

Mešajte mleko prav dobro in potem točite v čiste mlečne stekleničice, kakoršnje se uporabljajo za dojenje ter zamažite iste s čisto, nevpijajočo pavlo. Uporabljajte koš iz žice, v katerem naj bo prostora za šest ali devet stekleničic, zadostujočih za 24 ur hrane. Denite koš s steklenicami vred v kosirasto vedro ali lonec, napolnjen z mrzlo vodo nekoliko čez površino mleka. Zavrite vodo, ki naj vre za pet minut. Potem postavite jo na stran za deset minut in vlivajte nato mrzle vode v lonec, dokler se mleko ne shladi.

Treba postaviti potem steklenice v ledenico, ker ne smejo nikoli ostati v temperaturi čez 50 stopinj.

Ako je treba zmešati mleko z drugimi snovmi, kakor z ovseno moko, ječmenovo ali rižno vodo ali pa s sladkorjem, treba pridati te snovi pred pasteurizacijo.

Mleko naj ostane hladno prav do trenutka, ko se daje detetu. Tedaj zagrite ga s tem, da denete stekleničico v vročo vodo. Temperatura naj bo ona krvne vročine. Nikoli ne pokušajte temperatura mleka s tem, da vzamete sisek v svoja usta, predno ga date detetu. Mesto tega izlijte nekoliko kalije na svojo dlan.

Vsaka stvar, ki prihaja v dotiko s hrano dojenca, mora biti čista. Roke morajo biti vedno čiste. Umivajte jih z gorko vodo, milom, krtačico za nohte in obrišite s čisto brisačo, predno se dotikate kateresikoli stvari, ki gre v usta deteta.

Kakorhitro je dete nehalo srkati, izlijte iz steklenice kar je še tam ostalo mleka in napolnite stekleničico z mrzlo vodo. Ko pripravljate mleko za prihodnjih 24 ur, pomivajte stekleničice v vročo vodo in milom in krtačico za steklenice ter potem splahnite in zavrite za 15 minut.

Rabpi naj se le tak sisek, ki se lahko čisti. Treba ga obrniti od znotraj na ven, zbrizati, čistiti in zavreti. Nikoli ne rabite siskov z dolgo stekleno ali kavčasto cevjo.

Pred vsem treba zatekati se redno k zdravniku, brez katerega naj nikdo ne začne umetnega dojenja deteta.

Jako mlada deteta, dojena na stekleničico, mora videti zdravnik vsak teden, starejša zdrava deteta pa enkrat na mesec, tako da more zdravnik odrediti potrebne spremembe glede hrane.

Pišite na United States Health Service, naj vam pošlji podučna navodila glede oskrbovanja dojenčev (instructive leaflets on care of babies).

Slovenske novice

Joliet, Ill.
G. Frank Škulj na Center St. je že par tednov bolan. Zdal se mu je zdravje začelo boljšati.

G. Frank Pasderitz na Summit St. je tudi že dalj časa bolan. Uspati je, da kmalu okreva.

G. Frank Žlogar na Broadway je dobil že več pisem od svojega

sina Franka, ki se nahaja zameriško armado v Evropi. Istotako od sina Johna, ki je tudi v vojaški službi. Frank se menda vrne domov koncem poletja.

Lajtnant Rudolph Tušek je odpotoval v Champaign, Ill., kjer namerava dovršiti svoje študije na University of Illinois.

Telefon na domu: 1070 N. E.

F. A. BOGADEK

ATTORNEY AT LAW

VEROVNO ODVETNIK NARODNE REVOLUCIJSKE SAJEDNICE

608 Bismarck Building, 1000 Broadway St., Pittsburgh, Pa.

Na obisk sta prišla v Joliet iz Clevelanda Anton in Louis Fir.

New York, N. Y.

V našem uradništvu se je zglašil Mr. Anton Janković, zastopnik "Prosvete" in "Enakopravnosti". Svoje potovanje po slovenskih naselbinah bo obnovil začetkom tega tedna.

Pleasant Valley, Pa.

Na francoskem borišču je padel 27. sept. 1918 v tukajšnji okoliščini dobro znani in priljubljeni rojak Rudolf Retar, star šele 26 let. Tukaj zapušča žil. starše in sestro.

Aurora, Ill.

Tukaj sta bila poročena v ponedeljek 23. junija Mr. Frank Poljan iz Joliet in Miss Mary Julijan. Tovariši in tovarišice so bili: Jos. Jurčič in Mary Praprotnik ter Frank Tušek in Frances Stielic iz Joliet. Bilc srečno!

Pismi iz stare domovine

Rojak Mr. Justin Šefman v South Forku, Pa., je dobil sledeče pismo:

Kranjska Gora, Gorenjsko.

Dragi!

Prejel sem ravno Tvoja tri pisma od 5. 12. in 24. aprila. Veseli me, da si se pri zdravju in življenju, kakor tudi Tvoja družina. Jaz sem še zmiraj na starem mestu, mlekarno imam tudi še; ravno sedaj sem zopet pričel z nabiranjem mleka, tako da ga imam 300 litrov dnevno.

Sedaj naj Ti pa naštejem moje male: Lejzka, Stanko, Vlado in Lovro. Lejzka je zmiraj v St. Vidu pri nam, jo ne pustijo domu.

Jaz sem bil leta 1915, pri vojakih okoli 5 mesecev: spustil so me domov, ker so sprvideli da bi se bolj nerad pretepaval za Avstrijo. Bil sem kakor tri mesece doma, pa so se zopet spomnili, da bi bil vseeno dober in so me pozvali. Pozivu se nisem odzval, niti sem bil cel, potem opročen, ker sem bil doma bolj potreben, kakor pa tankaj. Sedaj v Jugoslaviji pa se nisem dobil poziva, kakorhitro bi ga pa dobil, bi se tudi odzval, ker sedaj bi res branil našo domovino.

Drago je na Korenu poveljnik tamošnjega oddelka, kateri brani sovražniku pohod na Kranjsko Goro in Koren. Bojce se je udeležil samo v Galiciji, kjer je bil ranjen in potem invalid; kot tak je potem deloval samo v etapnih ročajih, kjer so bili politično oumljeni, kakor je bil tudi on sam. Čudno! Ko je nastopila Jugoslavija, se je takoj prelevil iz italijanskega vojnika, ki je sposoben za vsak boj, kar je tudi z dejanjem pokazal. On brani naš rojstni kraj.

Od Daniela ni nobenega glasu, ockar je bil pravrat in brest-litovski mir podpisal. Nadejam se, da je še živ in zdrav, mogoče pri kakšnih legijah.

Lovreta, od Lejzke brata, tudi še ni iz Rusije. Sploh jih pa še veliko manjka iz ruskega ujetništva.

Tela spada še pod Jugoslavijo: saj tudi mora, zato so tukaj naši vojniki Jugoslavo, kar sme d-kazati zadnji čas na Koroškem.

Ako dobiš to moje pismo, ni takoj sporoči: jaz Ti bom pisal pogostoma.

Sedaj pa sprejmi Ti in Tvoja obitelj od nas vseh najsrčnejše pozdrave in na svidenje v naši Jugoslaviji!

Tvoj

F. Šefman.

Bojakom v Chicago, in sploh v državi Ill. naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potnik

Kam se boste obrnili,

kadar delate ugovore, pogodbe, zapriseženo izjavo ali razne druge dokumente, ki spadajo v notarski posel? Kdo vam bode tolažil na sodni, pri mirovnem sodniku ali drugod? Ako hočete pravilno izpovedati ali pričati, potrebujete človeka, ki je zmožen slovenskega in angleškega jezika. Obrnite se v tem pogledu vedno na

ANTON ZBAŠNIK

JAVNI NOTAR IN TOLMAČ

soha 102 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grand Sts., (nasproti Court House) PITTSBURGH, PA.

Telefon urada: Court 3450.

Telefon na domu: Fisk 1931 J.

Rojak Mr. Lesar v Clevelandu,

Ohio, je dobil sledeče pismo:

Kot pri Ribnici,

9. jun. 1919.

Ljubi moj mož!

Namenila sem se Ti napisati par besedi in Ti odgovoriti na Tvoje pismo, katerega sem z največjim veseljem prejel. Zdej vsaj vem, da si še živ, ker sem bila vedno v negotovosti in čakala Tvojega pisma skoro tri leta.

Ti mi pišeš, da si bil bolan za špansko influenco. Tudi pri nas je močno razsajala ta bolezen. Jaz sem bila jako bolna; imela sem pljučnico, bilo je zelo slabo, ker nam je manjkalo zdravnikov in zdravil, pa vendar sem srečno prebolela bolezen. Otroci so še živi in zdravi in tudi Tvoji starši in moja mati so še živi in zdravi. Suska Mica je bila na smrt bolna, pa je tudi srečno ozdravela.

Umrla jih je pa zelo veliko. V naši vasi je umrla Matijeva Marjeta, stari Konikar in njegova hči Miska. V vojni so bili ubiti pa sledeči: Brinar Jože, Pavletov Janez, Košorčev Leopold, Žagarjev Janez, Žbelarjev fant, Dolinar iz Brež, Matjažov Janez iz Brež, Mežnarjev Janez in Franov Janez iz Sušja ter Kožarjeva oba iz Slatnika.

Naslega Jožeta ni se domov in tudi Peskarja ne in ne dobimo nič pisem od njih. Konikar Anton in Pavletov sta bila že h koncu vojne prišla v italijansko ujetništvo.

Pavel Mihelič se je ubil: padel je s smreke. V Brežah je umrla Puzljeva gospodinja, v Slatniku pa Cvarova ta mlada. Umrla sta Suštarjevemu Silvestru že dve ženi v kratkem času. Umrl je Mienek iz Brež, tisti, ki je imel za ženo Betičevo iz Sušja, ter še veliko jih je pumrlo, za katere Ti bom v drugem pismu naznanila, ker zdaj se ne vem, ali bo prišlo pismo v Tvoje roke ali ne.

Se en srčen pozdrav od mene in od otrok.

Tvoja zvesta žena

Neža Lesar.

Kot pri Ribnici,

Jugoslavija. Kranjsko.

Citati in aforizmi

Kakor zapusti dobra knjiga ali lep igrokaz lepe misli, ki doné še dolgo v srcu in se sprijemajo v prijetno soglasje z davnimi spomini, take čutimo še dolgo po ločavi tagnosladike vezi blage prijateljske družbe.

Dr. F. Det-la.

Kako si, domišljija, goljufiva in vse, ki ti jih v srcu vzbujajo, nade,

kedor zaupa v te, gotovo pade, ker tvoja govorica je lažljiva.

P. Pajkova.

POZOR!

POZOR!

Isel je nov obširni cenik

DOMAČIH ZELIŠČNIH

ZDRAVIL

(priporočenih po župniku Kneplpu.)

Poleg vsakega zdravila je na kratko razloženo, za kaj in pri kateri bolezni se rabi.

Ta cenik bo vodnik k vašemu zdravju.

Pridite ponj še danes. Pošljem ga brezplačno.

MATH. PEZDIE,

Box 772, City Hall St.,

NEW YORK, N. Y.

EN MILJON ZASTONJ

Tridnevno zdravljenje z

LAXCARIN

Onim, ki trpe vsled zaprtja, neprebave, kislega žolca, dispepsije, in drugih ali jernih bolezni, Laxcarin je dragoceno zdravilo za žabe živce, izgubo živahnosti, moči in energije, glavobol, nečisto kri, splošno oslabele, potence vsled oslabelosti. Pridite 10 centov, zmanjšanih za pokritje pošiljalskih stroškov.

LAXAL MEDICINES CO.

Laxal Bldg. No. 7,

435-4th Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKE

GOVORNI ZDRAVNIK

SPECIALIST

MOŠKIH BOLEZNI

.....Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem se zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skod 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja krd pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim nastupljeno kri, masline in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčni bolezn, oslabele, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in Holodu, rmanco, revmatizem, katar, nato filo, nadušno itd.

Uradno ure: vsakdan od 8. ure jutraj do 8. večer; v petkih od 8. ure traj do 8. popoldne; ob nedeljah od 8. jutraj do 8. popoldne.

S pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne pozabite ime in številka. — Zdravim samo moške osebe.

644 Penn

avenue

Pittsburgh, Pa.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKE

GOVORNI ZDRAVNIK

SPECIALIST

MOŠKIH BOLEZNI

.....Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem se zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skod 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja krd pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim nastupljeno kri, masline in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčni bolezn, oslabele, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in Holodu, rmanco, revmatizem, katar, nato filo, nadušno itd.

Uradno ure: vsakdan od 8. ure jutraj do 8. večer; v petkih od 8. ure traj do 8. popoldne; ob nedeljah od 8. jutraj do 8. popoldne.

S pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne pozabite ime in številka. — Zdravim samo moške osebe.

644 Penn

avenue

Pittsburgh, Pa.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKE

GOVORNI ZDRAVNIK

SPECIALIST

MOŠKIH BOLEZNI

.....Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem se zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker imam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skod 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja krd pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim nastupljeno kri, masline in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčni bolezn, oslabele, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in Holodu, rmanco, revmatizem, katar, nato filo, nadušno itd.

Uradno ure: vsakdan od 8. ure jutraj do 8. večer; v petkih od 8. ure traj do 8. popoldne; ob nedeljah od 8. jutraj do 8. popoldne.

S pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne pozabite ime in številka. — Zdravim samo moške osebe.

644 Penn

avenue

Pittsburgh, Pa.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKE

GOVORNI ZDRAVNIK

SPECIALIST

MOŠKIH BOLEZNI